

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 5T/17/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7119010482
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Vereš
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2019:7119010482.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Samosudca Okresného súdu Košice I, JUDr. Ľuboš Vereš, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 22. mája 2019 v Košiciach takto

rozhodol:

Súd podľa § 285 písm. b) Tr. por.
oslobodzuje

obžalovanú I. I., nar. 1. januára XXXX vo E. T., trvale bytom T., E. č. XXX/XX
spod obžaloby

Okresnej prokuratúry Košice I sp. zn. 3Pv 221/14 zo dňa 28. februára 2017, podľa ktorej mala spáchať trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 4 písm. b) Tr. zákona č. 140/1961 Zb. zákonov, v znení zákona číslo 227/2005 Zb. zákonov, (ďalej len Tr. zák.), spáchaného formou spolupáchateľstva tým, že I. I. (V.) po prechádzajúcej vzájomnej dohode s R. K., spočívajúcej v rozdelení si úloh pri predstieraní možnosti vybavenia úverov, v Košiciach, na ulici Roosveltovej v priestoroch hotela Slovan, ako aj na iných presne nezistených miestach na území Slovenskej republiky, v období od presne nezisteného dňa od polovice novembra 2005 do 22.12.2005, pod zámienkou sprostredkovania úveru v OTP banke a HVB banke, v úmysle vylákať finančné prostriedky, uzatvárala ako sprostredkovateľka zmluvy o sprostredkovaní so záujemcami o úver, ktorými sa zaviazala najneskôr do 31.12.2006 sprostredkovať pre záujemcov úver, pričom W. T. J., C. I., C. S., C. T., Ladislav T., E. E., P. B., W. J., S. E., E. O., W. C. G., G. T., C. G., I. E., E. J., X. J., I. J., I. D., G. T., G. E., D. P. sa zaviazali poukázať na účet sprostredkovateľský finančné prostriedky na úhradu spracovania administratívnych právnych úkonov zabezpečujúcich výkon sprostredkovateľskej činnosti vo výške 35.000,- Sk, C. C. a G. B. finančné prostriedky v o výške 70.000,- Sk, W. E. finančné prostriedky vo výške 17.000,- Sk, C. T. finančné prostriedky vo výške 5.000,- Sk, I. Q. finančné prostriedky vo výške 1.000,- Sk a G. Q. finančné prostriedky vo výške 3.500,- Sk, čo všetci poškodení aj urobili, pričom I. I. (V.) následne, v zmysle predchádzajúcej dohody s obvinených R. K. tomuto odovzdala uvedené finančné prostriedky, avšak úver pre záujemcov do dnešného dňa nesprostredkovali a zároveň nevrátili prevzaté finančné prostriedky poškodeným, o čom boli rozhodnutí už v čase sľubovania sprostredkovania úverov, čím spôsobili uvedeným poškodeným škodu v celkovej výške 901.500,- Sk,

pretože skutok nie je trestným činom.

Podľa § 288 ods. 3 Tr. por. súd poškodených:

P. B., nar. XX.X.XXXX, S. XXX/XX, T.
C. B., nar. XX.XX.XXXX, F. 7, T.
N. K., nar. XX.X.XXXX, C. XXX/XX, D.
O. K. E., nar. XX.XX.XXXX, V. armády XXXX/XX, T.
J. E., nar. XX.XX.XXXX, I. XXXX/XX, P.
G. B., nar. XX.X.XXXX, E. XX, T.
X., J., nar. XX.X.XXXX, I. XXXX/XX, P.
I. D., nar. X.XX.XXXX, T. 8, T.
W. E., nar. XX.X.XXXX, F. 5, T.,

C. C., nar. XX.X.XXXX, Y. XX, T.
G. T., nar. XX.X.XXXX, D. XX, E. nad P. X
C.. T. P., nar. XX.X.XXXX, C. XX, T.
W.. T. J., nar. XX.X.XXXX, G. námestie 7, T.
C. I., nar. X.X.XXXX, Y. XXX, L. C.
C. S., nar. XX.XX.XXXX, X. XX, T.
C. T., nar. XX.X.XXXX, W. 6, T.
B. T., nar. XX.XX.XXXX, T. XXXX/X, T.
E. E., nar. XX.X.XXXX, G. XX/X, T.
W. J., nar. XX.X.XXXX, V. XX, V.
S. E., nar. XX.X.XXXX, P. 7, T.
I. Q., nar. X.X.XXXX, J. XXX/XX, L. X
G. Q., nar. XX.XX.XXXX, T. XX, T.
E. O., nar. X.X.XXXX, L. E. XXX/X, D.
C. T., XX.X.XXXX, E. XX/XXX, J. pri D.
G. E., nar. X.X.XXXX, V. XX, T.
W. C. G., nar. X.XX.XXXX, Y. XX, T.
G. T., nar. XX.X.XXXX, J. 6, T.
C. G., nar. XX.XX.XXXX, J. XXXX/XX, E. X
I. E., nar. XX.XX.XXXX, G. D. G. XXX/X, L.
I. J., nar. XX.X.XXXX, L. T. XX, Nižný Komárnik
s nárokom na náhradu škody odkazuje na civilný proces.

o d ô v o d n e n i e :

Súd vykonal dokazovanie výsluchom obžalovanej, výsluchom svedkov, listinnými dôkazmi a dospel ku skutkovým zisteniam uvedeným vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

Prehľad vykonaných dôkazov:

Obžalovaná I. I. poprela spáchanie skutku a uviedla, že sama sa cíti byť poškodenou. Ona sama dala trestné oznámenie na R. K.. Všetky finančné prostriedky, ktoré jej boli zaslané zo strany poškodených, ona odovzdala R. K. a neopnechala si z nich žiadnu čiastku. Ona nikoho neuviedla do omylu, pretože sama potrebovala úver a verila tomu, že R. K. ho takýmto spôsobom vybaví nielen jej, ale aj ostatným poškodeným.

Svedok R. K. vo svojej výpovedi, v procesnej pozícii svedka, uviedol, že on bol iniciátorom celého skutku, pričom obžalovaná, ktorú poznal v tom čase pod menom V., nemala vedomosť o tom, že nie je schopný vybaviť úvery v banke. S obžalovanou sa skontaktoval cez nejatý chat teletextu alebo cez nejaký inzerát TV Markíza. Finančné prostriedky, ktoré mu následne obžalovaná zaslala, on použil pre vlastnú potrebu, pričom obžalovanej z nej nedal žiadnu čiastku.

Svedkovia O.. K. E., C. B., P. B., N. K., E. J., G. B., W.. J. K., X. J. a T. Y. vo svojich výpovediach, či už v prípravnom konaní, ktoré boli prečítané na hlavnom pojednávaní, alebo v konaní pred súdom, v podstate zhodne uviedli, že finančné prostriedky, vyplnené dotazníky, resp. zmluvy odovzdali obžalovanej, pričom s R. K. vôbec neboli v styku. Obžalovaná po tom, čo zistili, že úvery neboli poskytnuté, sa nezatajovala, komunikovala s nimi a snažila sa celú záležitosť vyriešiť.

Zo zmlúv o sprostredkovaní na čl. 210-935 vyplýva, že v zmluvách vystupovala ako sprostredkovateľ obžalovaná pod vtedajším menom I. Fecková, pričom predmetom zmluvy bol záväzok sprostredkovateľa za odmenu obstaráť finančný úver poskytnutý finančnou inštitúciou v rôznych čiastkach s províziou pre sprostredkovateľa vo výške 10%. Súčasťou zmluvy bola aj povinnosť záujemcu poukázať určitú finančnú čiastku na konkrétne číslo účtu v Slovenskej sporiteľni v Košiciach s tým, že v prípade neúspešnosti realizácie sprostredkovateľ sa zaviazal vrátiť späť finančnú čiastku do troch pracovných dní.

Z trestného rozkazu OS Košice II sp. zn. 5T 90/2018 vyplýva, že obžalovaná bola dňa 31.12.2018 odsúdená podľa § 277 ods. 1 Tr. zákona k trestu odňatia slobody v trvaní 16 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 26 mesiacov.

K oslobodzujúcemu výroku:

Zo základných zásad trestného konania, konkrétne zo zásady prezumpcie neviny upravenej v § 2 ods. 4 Tr. por. vyplýva inter alia, že obvinenému musí byť vina preukázaná; obvinený nie je povinný dokazovať žiadnu skutočnosť, a to ani skutočnosť svedčiacu v jeho prospech; teda ak obvinený niektorú okolnosť nepoprie, nemožno z toho vyvodzovať záver, že táto okolnosť zodpovedá skutočnosti; rovnako ak obvinený k svojmu tvrdeniu nepredloží dôkazy, nemožno z toho vyvodiť záver, že také tvrdenie je nepravdivé; odsudzujúci rozsudok môže byť pritom vydaný len v prípade, ak nie sú žiadne dôvodné pochybnosti o vine obvineného, a v prípade, ak vina obvineného nie je preukázaná, musí byť obvinený oslobodený spod obžaloby podľa § 285. V kontradiktórnom a spravodlivom súdnom procese pritom takéto dôkazné bremeno nepochybne spočíva na prokurátorovi. Aplikujúc uvedené súd dospel k záveru, že orgány činné v trestnom konaní nezabezpečili dostatok relevantných usvedčujúcich dôkazov proti obžalovanej.

Podľa názoru súdu v predmetnom trestnom konaní nebola preukázaná subjektívna stránka, ktorá s poukazom na ust. § 3 ods. 3 Tr. zák. vyžaduje preukázanie úmyselného zavinenia a to prinajmenšom vo forme nepriameho úmyslu. Toto dôkazné bremeno vyplývajúce z ustanovenia § 2 ods. 4 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní v plnom rozsahu neunesli. Zmienka o údajne preukázanej subjektívnej stránke trestného činu je v obžalobe len konštatovaná. Pre zavinenie sú dôležité nielen jeho formy, ale aj ich obsah, z ktorého vyplýva na aké okolnosti sa zavinenie musí vzťahovať, aby mohlo dôjsť k naplneniu všetkých znakov skutkovej podstaty konkrétneho trestného činu. Zavinenie sa teda musí vzťahovať na všetky skutočnosti, ktoré sú znakom skutkovej podstaty. Pokiaľ obsahuje skutková podstata určitý právny pojem, tzv. normatívny znak skutkovej podstaty je nutné, aby sa zavinenie vzťahovalo aj na tento znak. Trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 4 písm. b) Tr. zák. sa dopustí ten páchatel', ktorý na škodu cudzieho majetku seba alebo iného obohatí tým, že uvedie niekoho do omylu alebo využije niečí omyl a spôsobí takým činom značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok. Zavinenie páchatel'a sa teda musí vzťahovať aj na všetky tieto znaky. Z výpovedí obžalovanej ako jedinej okolnosti subjektívnej povahy určujúcej existenciu subjektívnej stránky trestného činu, nepochybne vyplynulo, že táto mala len laickú predstavu o poskytovaní úverov peňažnými ústavmi spočívajúcu v tom, že takéto úver sa dá vybaviť aj prostredníctvom inej osoby ako zamestnanca peňažného ústavu. Pokiaľ však ide o tzv. vôľovú zložku, ktorá je integrálnou súčasťou subjektívnej stránky trestného činu, súd dospel k záveru, že táto nebola preukázaná vo forme umožňujúcej trestnoprávny postih obžalovanej. Z výpovede obžalovanej jednoznačne vyplynulo (okolnosť subjektívnej povahy), že riadne spolupracovala so všetkými poškodenými, s týmito komunikovala aj potom, čo sa úver nepodarilo vybaviť. Výpoveď obžalovanej v tomto smere potvrdili aj vypočutí poškodení. Za najdôležitejší dôkaz v prospech obžalovanej súd považuje výpoveď už odsúdeného, v tomto konaní v procesnej pozícii svedka, R. K., z ktorej vyplýva, že obžalovaná nemala vedomosť o tom, že úvery on nedokáže vybaviť a že finančné prostriedky, ktoré ona vyzbierala od ostatných poškodených, on použije, resp. použil pre vlastnú potrebu. S obžalovanou sa nijakým spôsobom na protiprávnom konaní vopred nedohodol. Z uvedených skutočností súd mohol jednoznačne uzavrieť, pokiaľ ide o posúdenie vôľovej zložky u obžalovanej, že táto nedodržala určitú mieru opatrnosti, podobne ako ani ostatní poškodení, pri predvídaní spôsobenej poruchy, resp. ohrozenia záujmu chráneného Trestným zákonom. Obžalovaná si teda škodlivý následok svojho konania, spočívajúci v prisvojení finančných prostriedkov, ktoré boli vyzbierané od poškodených a ktoré boli zaslané R. K., nevedela predstaviť a nebola s tým nijako ani len uzročená. Obžalovaná teda nevedela, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie zákona spôsobiť, hoci o tom, vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery, vedieť mohla, ak by si osobne v predmetnom peňažnom ústave overila, podobne ako ostatní poškodení, akým spôsobom sú poskytované úvery žiadateľom. Takúto povinnosť však nemala, resp. jej nevyplývala zo žiadneho právneho predpisu, ani inej normy a preto absentuje aj ďalšia (mala) zákonná podmienka uvedená v ustanovení § 5 písm. b) Tr. zákona pre naplnenie zákonných podmienok aspoň nevedomej nedbanlivosti. Takýto vnútorný vzťah páchatel'a k svojmu konaniu sa len približuje (chýba naplnenie pojmu mala) k forme zavinenia nazývanej nevedomou nedbanlivosťou v zmysle § 5 písm. b) Tr. zákona, ktorá ale na trestnú zodpovednosť pri

trestnom čine podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 4 písm. b) Tr. zák. nepostačuje s poukazom na ustanovenie § 3 ods. 3 Tr. zákona, pretože pre trestnosť tohto činu sa vyžaduje zavinenie úmyselné.

Vzhľadom na uvedené, pri konštatovaní dôkaznej núdze v súvislosti so subjektívnou stránkou, súd rozhodol o oslobodení obžalovanej spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Košice I.

K výroku o náhrade škody:

S poukazom na vyhlásenie oslobodzujúceho rozsudku súd poškodených, v súlade s ustanovením § 288 ods. 3 Tr. por., odkázal s ich nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od oznámenia rozsudku na Okresný súd Košice I. Odvolanie má odkladný účinok (§ 306/2).

Odvolanie môžu podať:

- prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku (§ 307/1a) a to v neprospech i v prospech obžalovaného (§ 308/1,2). V prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti vôli obžalovaného (§ 308/2)
- obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka (§ 307/1b) a to len vo svoj prospech (§ 308/2)
- príbuzný obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh (pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného), a to len v jeho prospech (§ 308/2)
- zákonný zástupca obž. opatrovník obž. a obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obž. pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v prospech obž. i proti jeho vôli (§ 308/2)
- štátny orgán starostlivosti o mládež pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka mladistvého obžalovaného a to len v jeho prospech a to aj proti jeho vôli (§ 345/1)
- poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody (§ 307/1c), a to v neprospech obžalovaného (§ 308/1). Ak je poškodeným právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu (§ 68)
- zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci (§ 307/1d), (§ 45/1)

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku ho môžu napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.